

Сергій Сличко,

аспірант кафедри публічного та приватного права
Університету митної справи та фінансів України

ORCID: 0000-0001-7237-9732

DOI 10.32782/2306-9082/2023-49-4

УДК 342.9+339.543

Принципи сучасної державної політики у сфері адміністративно-правового регулювання митних формальностей щодо товарів у міжнародних поштових та експрес-відправленнях в Україні

Одним із найголовніших пріоритетів розвитку будь-якої країни на етапі формування та реалізації державної політики є її економічна безпека. Сучасні виклики, з якими зіштовхнулася Україна на початку 2022 року у зв'язку із повномасштабною російською агресією, продемонстрували надзвичайну важливість економічної безпеки для безпеки державної та соціальної, територіальної цілісності та обороноздатності країни. У захисті економічних інтересів України ключову роль відіграють, насамперед, норми митного та адміністративного права, які регламентують управлінську діяльність публічних адміністрацій та суб'єктів зовнішньо-економічної діяльності. Відповідність правових норм вимогам об'єктивної дійсності має забезпечуватись завдяки впливу на них сучасних ідеологічних засад,

а саме принципів державної політики у сфері адміністративно-правового регулювання митного контролю та оформлення, які формуватимуть їх зміст та дозволятимуть встановлювати відповідні правові режими в якості ефективних інструментів державного управління при переміщенні міжнародних відправлень через митний кордон. В умовах запровадження в нашій державі воєнного стану з 24 лютого 2022 року показник залучення підприємців до електронної комерції зріс з 9% до 12% [1]. Цьому існує просте пояснення, адже сучасні можливості транскордонної електронної торгівлі, такі як цифровий обмін даними, засоби дистанційної синхронної відеокommунікації, відправка товарів у міжнародних поштових або експрес-відправленнях, підтримка систем інтернет-банкінгу міжнародними

торгівельними платформами зробили можливими здійснення транскордонної електронної торгівлі навіть у настільки важких для України умовах. Безумовно, електронна комерція значною мірою посприяла стійкості вітчизняного бізнесу в умовах воєнного стану, але її подальший стабільний розвиток в Україні потребує вжиття адекватних заходів з формування ефективної державної політики у сфері митної справи, а саме: удосконалення законодавчого регулювання та приведення відомчої адміністративної нормотворчості у відповідність до встановлених світових стандартів. Реалізація цих завдань в Україні почалась лише нещодавно, тому питання дослідження ідеологічних напрямків адміністративно-правового регулювання з метою адаптації процедур митного контролю та оформлення товарів у міжнародних поштових та експрес-відправленнях до сучасних загальноприйнятих світових практик набуває особливої актуальності в Україні.

Дослідженням правової природи засад або принципів адміністративно-права займались багато вчених, зокрема, В. Авер'янов, Ю. Битяк, В. Гаращук, Є. Додін, М. Козюбра, А. Колодій, Т. Коломоець, В. Колпаков, тощо; натомість, питання адміністративно-правового регулювання митних формальностей щодо товарів, які переміщуються через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях досі не набуло особливої популярності серед українських науковців. Більш того, принципи формування державної політики у сфері адміністративно-правового регулювання процедур митного оформлення та контролю товарів, які пересилаються у міжнародних поштових та експрес-відправленнях, ніколи не були предметом окремого дослідження в науковій доктрині, чим теж обґрунтовується актуальність підготовки цієї наукової публікації.

Мета – визначення принципів сучасної державної політики у сфері регулювання митних формальностей щодо товарів, які надходять (пересилаються) в Україну в міжнародних поштових та експрес-відправленнях, з метою впорядкування процесів адаптації адміністративно-правового регулювання митного контролю та оформлення відповідних товарів з урахуванням усталених світових практик.

Влітку 2022 року в Україні набув чинності Закон України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо оподаткування митними платежами товарів, що переміщуються (пересилаються) у міжнародних поштових відправленнях, міжнародних експрес-відправленнях, та порядку їх декларування» [2]. Наприкінці 2022 року Кабінет Міністрів України затвердив форми реєстрів міжнародних поштових та експрес-відправлень [3], і на виконання вимог зазначених актів 4 січня 2023 року Міністерство Фінансів України видало наказ, яким затвердило Порядок визначення та обладнання центральних (регіональних) сортувальних станцій, Порядок заповнення митної декларації М-16, Порядок заповнення реєстрів (тимчасового та додаткового) міжнародних поштових та експрес-відправлень і внесення змін до таких реєстрів та Зміни до Порядку заповнення митних декларацій за формою єдиного адміністративного документа [4]. Дані нормативні акти деталізували обумовлений перехід на електронний формат документообігу із впровадженням тимчасових та додаткових реєстрів міжнародних поштових та міжнародних експрес-відправлень.

Водночас, жоден із перелічених діючих нормативних документів, так само як і ті, що уже втратили чинність [5], не містять переліку принципів або засад здійснення адміністративно-правового регулювання митного контролю та оформлення товарів в міжнародних поштових та

експрес-відправленнях. Таке нормативне закріплення сприяло б точному і повному визначенню напрямків адміністративно-правового регулювання митних формальностей у сфері.

Узагальнена система принципів реалізації митної справи закріплена у статті 8 Митного кодексу України [6]. Стаття 318 Митного кодексу України закріплює принципи митного контролю, з-поміж яких можна виділити найголовніші, такі як: контроль усіх товарів, транспортних засобів комерційного призначення, які переміщуються через митний кордон України; здійснення контролю виключно митними органами відповідно до законодавства України; виконання митними органами мінімуму митних формальностей, необхідних для забезпечення додержання законодавства України з питань митної справи; принцип взаємодії митних органів з учасниками зовнішньоекономічної діяльності; використання митними органами систем, що забезпечують функціонування електронних інформаційних ресурсів митних органів [6]. Наведене спонукає до висновку про доцільність використання визначених законодавцем засад реалізації митної справи та митного контролю у сфері адміністративно-правового регулювання митних формальностей щодо товарів у міжнародних поштових та експрес-відправленнях після їх інтерпретації та приведення у відповідність до сучасних обставин, а також до основоположних міжнародних стандартів у сфері митного контролю та оформлення відповідних товарів, втілених в положеннях Всесвітньої поштової конвенції від 11.10.2012 [7], Міжнародної конвенції про спрощення і гармонізацію митних процедур у змінній редакції від 1999 року (переглянута Кіотська конвенція) [8] та в положеннях Меморандуму про взаєморозуміння між Всесвітньою митною організацією (далі – ВМО) та Всесвітнім поштовим

союзом (далі – ВПС) від 5.07.2007 (далі – Меморандум) [9].

З переліку згаданих вище документів Кіотська конвенція разом із додатками та протоколом і Всесвітня поштова конвенція ратифіковані Верховною Радою України та є частиною національного законодавства. Положення Меморандуму як документу стратегічного альянсу між Всесвітньою митною організацією (далі – ВМО) та Всесвітнім поштовим союзом (далі – ВПС) хоч і не передбачають жодних юридичних наслідків для зазначених в ньому контрагентів, проте можуть бути використані як в науковій доктрині, так і в державній нормотворчості під час визначення ідеологічних напрямків адміністративно-правового регулювання обумовлених митних формальностей. Такі напрямки мають формуватись у відповідності до принципів ключових суб'єктів реалізації політики у сфері митного контролю та оформлення товарів у міжнародних відправленнях – Всесвітнього поштового союзу та Всесвітньої митної організації. Відтак, згідно з положеннями Меморандуму «... визнаючи, що місія ВМО полягає в підвищенні ефективності та результативності роботи митних адміністрацій країн-членів», сторони домовились закликати поштові та митні служби до створення спільних митно-поштових комітетів на національному рівні з метою: «забезпечення ефективного митного оформлення поштових відправлень, зокрема бандеролей і посилок, шляхом дотримання правил, що стосуються митних декларацій; підвищення ролі митниці та поштових служб як рушійних сил економічного зростання і соціального розвитку» [9]. Крім цього, угодою визначено, що до завдань відповідних комітетів також входить спрощення митних формальностей при переміщенні товарів поштою, а саме: налагодження обміну інформацією, пов'язаною з поштовим трафіком, зокрема

з питаннями митного оформлення поштових відправлень; спрощення і гармонізація митних формальностей щодо поштових відправлень, особливо в середовищі електронної комерції; забезпечення ефективних заходів безпеки при перевезенні всіх поштових відправлень шляхом узгодженого застосування стандартів безпеки ВМО, ВПС, Міжнародної організації цивільної авіації (ІСАО); розробка нових стандартів та інструментів, включаючи обмін електронними попередніми даними між ВПС і митними адміністраціями [9].

Всесвітня поштова конвенція в визначає ключові особливості поштового митного оформлення відповідно до принципів універсальності поштової служби (ст. 3), свободи поштового транзиту (ст. 4), принципу визначення тарифів щодо різноманітних міжнародних і спеціальних поштових послуг країнами-членами або їхніми призначеними операторами (ст. 6), принципу звільнення від сплати поштових зборів (ст. 7), принципу поштової безпеки (ст. 9), принципу сталого розвитку (ст. 10) тощо [7].

У червні 1999 року Рада ВМО прийняла переглянута Кіотська конвенція за основу для сучасних та ефективних митних процедур у 21-му столітті. Конвенція сприяє спрощенню торгівлі та ефективному контролю за допомогою правових положень, які детально описують застосування простих, але ефективних митних формальностей. Переглянута Кіотська конвенція закріплює кілька ключових керівних принципів, головними з яких є: 1) принцип прозорості та передбачуваності митних дій; 2) принцип стандартизації та спрощення декларацій на товари та супровідні документи; 3) принцип спрощених процедур для уповноважених осіб; 4) принцип максимального використання інформаційних технологій; 5) принцип мінімально необхідного митного контролю

для забезпечення дотримання правил; 6) принцип використання управління ризиками та контролю на основі митного аудиту; 7) принцип координованості дій з іншими прикордонними відомствами; 8) принцип партнерства з торговельними компаніями [8].

З урахуванням зазначених міжнародних стандартів митного контролю та оформлення товарів, які пересилаються через митний кордон у міжнародних поштових та експрес-відправленнях, та визначених національних законодавчих засад здійснення митного контролю та митної політики в цілому, можна виділити сучасні принципи адміністративно-правового регулювання відповідних митних формальностей в Україні з урахуванням актуальних процесів інформатизації, автоматизації та стрімкого розвитку електронної комерції у всьому світі.

1. Принцип спрощення митних формальностей щодо товарів у міжнародних поштових та експрес-відправленнях. Даний принцип корелюється із ключовими ідеями, сформованими переглянутою Кіотською конвенцією (принципом стандартизації та спрощення декларацій на товари та супровідні документи, принципом спрощених процедур для уповноважених осіб, принципу мінімально необхідного митного контролю для забезпечення дотримання правил) [8], Всесвітньою поштовою конвенцією (принципом свободи поштового транзиту, звільнення від сплати поштових зборів) [7], Меморандумом про взаєморозуміння між Всесвітньою митною організацією та Всесвітнім поштовим союзом (принципом мінімізації стандартів і процедур безпеки задля прискорення процесу митного оформлення мережі міжнародних поштових перевезень у відповідності до Рамкових стандартів ВМО зі спрощення та безпеки світової торгівлі (Рамкових стандартів SAFE), принципом спрощення і гармонізації митних формальностей щодо поштових

відправлень, особливо в середовищі електронної комерції) [9], Митним кодексом України (принципом єдиного порядку переміщення товарів, транспортних засобів через митний кордон України, принципом спрощення законної торгівлі, принципом виконання митними органами мінімуму митних формальностей, необхідних для забезпечення додержання законодавства України з питань митної справи) [6].

Ключова ідея даного принципу полягає в тому, що метою митного оформлення та контролю міжнародних поштових та експрес-відправлень має бути простота. Він визнає, що за загальним правилом митні формальності до таких товарів не повинні застосовуватись, за винятком випадків, коли внутрішнім законодавством передбачена обов'язковість їх проведення. Відтак, митні органи не повинні вимагати пред'явлення відправлень для цілей митного контролю, за винятком випадків, коли вони містять товари, щодо яких мають бути здійснені митні формальності; на які поширюються заборони або обмеження на експорт або ті, які обкладаються експортним митом і податками; товари, вартість яких перевищує суму, визначену національними нормами або ті, які відібрані для вибіркового митного контролю. Переміщення (пересилання) через митний кордон України в міжнародних поштових та експрес-відправленнях товарів, що не є об'єктом оподаткування митними платежами, здійснюється без подання документів та без проведення заходів офіційного контролю (ст. 237 МК України). Кореспонденція, поштові листи та листівки, література для сліпих, друковані матеріали, міжнародні експрес-відправлення документарного характеру декларуються в усній формі на підставі товаросупровідних документів (ст. 236 МК України). До міжнародних поштових та експрес-відправлень, які переміщуються через територію України

транзитом не застосовуються митні формальності (ст. 233 МК України) [6]. Митне оформлення міжнародних експрес-відправлень має ґрунтуватись на засадах спрощення умов міжнародної торгівлі, яке можливо досягнути без шкоди для відповідних стандартів митного контролю.

2. Принцип уніфікації (приведення до одноманітності) митних формальностей щодо товарів у міжнародних поштових та експрес-відправленнях. Даний принцип взяв за основу ключові ідеї: щодо стандартизації та спрощення декларацій на товари та супровідні документи, використання попередньої інформації, яка відповідає уніфікованим міжнародним стандартам, уніфікованої системи оформлення документів (переглянута Кіотська конвенція) [8]; щодо універсальності документації поштової служби, як-от уніфіковані бланки декларацій для поштових відправлень CN 22, CN 23, CN 37, CN 38, CN 41, які використовуються для цілей митного оформлення (Всесвітня поштова конвенція [7], Митний кодекс України [6]), уніфікованих документів у вигляді електронних тимчасових реєстрів, додаткових реєстрів, електронної митної декларації М-16, Єдиного адміністративного документу (Закон України від 25 січня 2022 року № 1999-ІХ [3], Постанова КМУ від 27 грудня 2022 р. № 1458, Наказ Мінфіну від 04.01.2023 № 6 [4]); щодо кодування товарів шестизначним тарифним номером Гармонізованої системи на основі Гармонізованої системи опису та кодування товарів ВМО, а також включення тарифного коду гармонізованої системи у бланки CN 22 або CN 23 з метою прискорення митного оформлення в місці призначення [10]. Окремо слід зауважити про використання принципу одноманітності відомостей електронних баз даних митних адміністрацій, заснованих на моделі оптимізованого електронного обміну даними ВМО,

прийнятою міжнародною торгівельною та транспортною спільнотою. У ній вимоги до інформації, необхідної для випуску та оформлення товарів і контейнерів, транспортних засобів експрес-перевізників уніфіковані за загальними стандартами [11].

3. *Принцип цифровізації, автоматизації та інформатизації митних формальностей щодо товарів у міжнародних поштових та експрес-відправленнях.* Положення Всесвітньої поштової конвенції, переглянутої Кіотської конвенції, передбачають активний обмін даними між митними адміністраціями, поштовими системами та експрес перевізниками. Принципи максимального використання інформаційних технологій, використання систем, що забезпечують функціонування електронних інформаційних ресурсів митних органів згадуються як у зазначених міжнародних актах, так і в Митному кодексі України. Перехід до безпаперових митних процедур особливо актуальний для міжнародних поштових та експрес-відправлень з огляду на їх величезну кількість. Так, згідно з Рекомендацією ВМО щодо дематеріалізації супровідної документації (червень 2012) членам Ради та Організації Об'єднаних Націй або її спеціалізованих установ, а також митним/економічним союзам рекомендується: а) скасувати вимогу про пред'явлення супровідних документів у паперовій формі, якщо вони вже надані в електронній формі; б) здійснювати випуск і оформлення товарів тільки на підставі електронних декларацій та автоматизованої перевірки; с) дозволити автоматизованим системам митного оформлення автоматично перевіряти інформацію в дематеріалізованих супровідних документах інших баз даних державних та приватних органів та установ, в електронних системах «єдиного вікна» (а також в системі "Cargo Community Systems") [12].

Таким чином, процес цифровізації та автоматизації митного оформлення та контролю товарів у міжнародних поштових та експрес-відправленнях в зарубіжних країнах почався більш ніж десятиліття назад. В Україні ж лише нещодавно в повній мірі нормативно запроваджене подання супровідних документів виключно в електронному вигляді. Наказом Міністерства фінансів України від 04.01.2023 № 6 уведено поняття «електронного документу» (тимчасовий реєстр, додатковий реєстр, додатковий реєстр до тимчасового реєстру, електронні митні декларації CN22, CN23, електронна митна декларація М-16) [4]. Повний перехід на електронні процедури відбудеться 18 липня, адже наказом передбачено, що тимчасово, протягом шести місяців з дня набрання ним чинності «митний контроль і митне оформлення митних декларацій та інших документів, що використовуються при переміщенні (пересиланні) через митний кордон України і декларуванні міжнародних поштових та експрес-відправлень, можуть здійснюватися в паперовій формі без їх електронних копій» [4]. Митний контроль та оформлення відбуватиметься із застосуванням електронних інформаційних ресурсів митниці з використанням інформаційних технологій та з дотриманням вимог законодавства у сферах електронного документообігу, електронних довірчих послуг та захисту шляхом обміну електронними повідомленнями між Держмитслужбою, іншими митними органами та операторами поштового зв'язку та експрес-перевізників.

4. *Принцип використання попередньої автоматизованої інформації про товари у міжнародних та експрес-відправленнях*

Даний принцип використовується як керівна ідея при розробці та використанні механізмів обміну даних про товари, наданими митницям експедиторами, авіаперевізниками,

операторами, агентами або іншими суб'єктами в найкоротші терміни до їх завантаження на повітряне судно або на інший транспортний засіб. Прикладом такого механізму є використання Попередньої інформації про вантаж перед його загрузкою (Pre-Loading Advance Cargo Information – PLACI), якою передбачений конкретний набір даних (“7+1”: 1) назва вантажовідправника; 2) адреса вантажовідправника; 3) назва вантажоодержувача; 4) адреса вантажоодержувача; 5) кількість місць; 6) загальна вага брутто; 7) короткий опис вантажу; 8) ідентифікатор (наприклад, HAWB та/або MAWB) [13]. Митні служби, служби цивільної авіації та інші державні органи можуть використовувати ці дані для первинної оцінки потенційного ризику для безпеки вантажу, який може вказувати на необхідність додаткових дій, таких як запит додаткової інформації та перевірка вантажу з високим ступенем ризику. Елементи даних для режимів PLACI включені до Рамкових стандартів безпеки ВМО 2015 року. Країни-члени, які бажають впровадити режим PLACI, мають приєднатись до рекомендацій та/або стандартів Міжнародної організації цивільної авіації (ICAO) та ВМО. На разі митні органи України не використовують режим PLACI.

5. Принцип взаємодії митних органів з іншими установами та збалансованості між реалізацією контрольних повноважень і сприянням глобальній торгівлі.

Традиційно митні органи відповідають за реалізацію широкого спектру державної політики, а саме: збору доходів, дотримання та спрощення процедур торгівлі, боротьби із переміщенням заборонених предметів, захисту культурної спадщини та забезпечення дотримання вимог законодавства про інтелектуальну власність. І хоча повноваження митних органів є досить широкими, для оптимізації безпеки

міжнародного комерційного ланцюга поставок і забезпечення постійного вдосконалення спрощення процедур торгівлі потрібен цілісний підхід. Тому митні адміністрації світу розробили механізми співпраці з іншими державними установами в рамках так званого скоординованого управління кордонами, до яких можна віднести Рамкові стандарти SAFE, які об'єднують в собі всі інструменти та керівні принципи ВМО [14]. Таким чином, відповідно до загальноприйнятих світових практик завдання митних органів – забезпечення розумного балансу між підтримкою бізнесу у здійсненні електронної комерції та реалізацією контролюючих заходів спільно з установами державного та приватного сектору з метою забезпечення безпеки всередині країни та поза нею.

Ефективне удосконалення адміністративно-правового регулювання митних формальностей щодо товарів, які надходять (пересилаються) в Україну в міжнародних поштових та експрес-відправленнях, неможливо уявити без визначення ідеологічних напрямків такого регулювання. Стратегія покращення якості та ефективності зазначених митних формальностей має формуватись з урахуванням усталених світових практик та стандартів, розроблених в рамках співробітництва Всесвітньої митної організації із Всесвітнім поштовим союзом, Міжнародної організації цивільної авіації тощо та закріплених у провідних транскордонних регуляторних актах та угодах.

Державна політика щодо формування принципів адміністративно-правового регулювання зазначених митних формальностей має враховувати сучасний стан справ в Україні, пов'язаний із негативним впливом російської військової агресії, та у зв'язку з цим особливо підтримувати розвиток міжнародної електронної комерції країни шляхом реалізації наступних

принципів: спрощення, уніфікації, цифровізації, автоматизації та інформатизації митних формальностей щодо товарів у міжнародних поштових та експрес-відправленнях; взаємодії митних органів з іншими установами та збалансованості між реалізацією контрольних повноважень і сприянням глобальній торгівлі; використання попередньої автоматизованої інформації про товари у міжнародних та експрес-відправленнях. І якщо заходи стосовно спрощення, автоматизації та цифровізації митних формальностей

в Україні вже перебувають на етапі законодавчого закріплення та поступової практичної реалізації, то алгоритми і механізми взаємодії митних органів із відомчими установами, використання митницями міжнародних автоматизованих систем попередньої інформації про товари у відправленнях, а також запровадження програм, орієнтованих на сприяння бізнесу у глобальних транскордонних процесах розвитку електронної комерції, ще потребують свого доопрацювання з боку компетентних суб'єктів.

Список використаних джерел

1. CEO одного з найбільших маркетплейсів України розповів, наскільки зросла інтернет-торгівля під час війни. *Журнал Forbes Ukraine*. URL: <https://forbes.ua/news/seo-odnogo-z-naybilshikh-marketpleysiv-ukraini-rozpoviv-naskilki-zrosla-internet-torgivlya-pid-chas-viyuni-11012023-11000> (дата звернення: 21.03.2023);
2. Закон України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань функціонування авторизованих економічних операторів» від 02.10.2019 № 141-IX. *Відомості Верховної Ради України*. 2019. № 49, ст. 328 [<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/141-20#n15>] (дата звернення: 21.03.2023);
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2022 р. № 1458 «Про затвердження форми реєстру міжнародних поштових та експрес-відправлень та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 р. № 450». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1458-2022-p#Text> (дата звернення 12.03.2023);
4. Наказ Міністерства фінансів України від 04.01.2023 № 6 «Про оформлення міжнародних поштових та експрес-відправлень і затвердження Змін до Порядку заповнення митних декларацій за формою єдиного адміністративного документа». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0046-23#Text> (дата звернення 12.03.2023);
5. Наказ Державної митної служби України від 03.07.2007 № 728 «Про затвердження Інструкції з організації митного контролю та митного оформлення міжнародних експрес-відправлень, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/z1081-07> (дата звернення 12.03.2023);
6. Митний кодекс України від 13.03.2012. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 44–45, № 46–47, № 48, ст. 552. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#n316> (дата звернення: 24.03.2023);
7. Всесвітня поштова конвенція від 11.10.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/055_001-12#Text (дата звернення: 21.03.2023);
8. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур від 18.05.1973 (у змінений редакції станом на 26 червня 1999 року). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_643#Text (дата звернення: 21.03.2023);
9. Memorandum of Understanding between the World Customs Organization (WCO) and the Universal Postal Union (UPU). *Universal Postal Union*. URL: <https://www.upu.int/UPU/media/upu/files/postalSolutions/programmesAndServices/postalSupplyChain/customs/protocolCustomsMemorandumOfUnderstandingUpuWcoEn.pdf> (дата звернення: 21.03.2023);
10. Міжнародна конвенція про Гармонізовану систему опису та кодування товарів від 14.06.1983. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU83K01R> (дата звернення: 21.03.2023);

11. WCO Data Model. *World Customs Organization*. URL: <https://www.wcoomd.org/DataModel> (дата звернення: 21.03.2023);

12. Recommendation of The Customs Co-Operation Council on The Dematerialization of Supporting Documents. *World Customs Organization*. URL: <https://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/fr/pdf/topics/wto-atf/dev/recommendation-2012-on-dematerialization-of-supporting-documents.pdf?la=fr> (дата звернення 21.03.2023);

13. Pre-Loading Advance Cargo Information: latest status update. *WCO News*. URL: <https://mag.wcoomd.org/magazine/wco-news-84/pre-loading-advance-cargo-information-latest-status-update/> (дата звернення 20.03.2023);

14. SAFE Framework of Standards. *World Customs Organization*. <https://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/facilitation/instruments-and-tools/tools/safe-package/safe-framework-of-standards.pdf> (дата звернення 20.03.2023);

Сличко С. В. Принципи сучасної державної політики у сфері адміністративно-правового регулювання митних формальностей щодо товарів у міжнародних поштових та експрес відправленнях в Україні

Стаття присвячена визначенню принципів сучасної державної політики України у сфері адміністративно-правового регулювання митних формальностей щодо товарів у міжнародних поштових та експрес-відправленнях на основі аналізу базових міжнародно-правових актів, угод практик і стандартів у сфері митно-поштового, безпекового співробітництва та удосконалення митних процедур з метою впорядкування процесів адаптації адміністративно – правового регулювання митного контролю та оформлення відповідних товарів до усталених світових практик.

Доведено, що митні органи в тісній співпраці з призначеними операторами поштових та експрес-відправлень повинні сприяти митному контролю та оформленню наявних в них товарів, координуючи при цьому впровадження загальноприйнятих стандартів та процедур з метою забезпечення безпеки протягом всього ланцюга постачання та виконання важливих законодавчих повноважень і досягнення поставлених цілей.

Проаналізовані засади співпраці митних органів з установами та організаціями, закріплені у Всесвітній поштової конвенції, переглянутій Кіотській конвенції, Меморандумі про взаєморозуміння між Всесвітньою митною організацією та Всесвітнім поштовим союзом, у Рекомендації ВМО щодо дематеріалізації супровідної документації, Рамкових стандартах SAFE, в практиці використання попередньої інформації Pre-Loading Advance Cargo Information – PLACI, а також актуальні зміни національного законодавства в частині митного оформлення й контролю посилок, наведені окремі перспективні напрямки використання світового досвіду в українській практиці.

Уперше визначено принципи сучасної державної політики у сфері адміністративно-правового регулювання митних формальностей щодо товарів у міжнародних поштових та експрес відправленнях, які покликані удосконалити відповідні митні формальності в Україні з метою сприяння прискоренню митного контролю та оформлення товарів завдяки цифровізації супровідної документації та автоматизації митних процедур, максимізації ролі електронних інформаційних ресурсів.

Вказано на необхідність та запропоновано доопрацювати питання щодо використання митницями міжнародних автоматизованих систем попередньої інформації про товари, а також щодо запровадження програм, орієнтованих на сприяння бізнесу у глобальних транскордонних процесах розвитку електронної комерції.

Ключові слова: принципи адміністративно-правового регулювання, сучасна державна політика, митні формальності, міжнародні поштові відправлення, міжнародні експрес-відправлення.

Slychko S. Principles of modern state policy in the field of administrative and legal regulation of customs formalities for the goods in international postal items and express shipments in Ukraine

The article is devoted to the definition of the principles of modern state policy of Ukraine in the field of administrative and legal regulation of customs formalities for goods in international postal items and express shipments on the basis of analysis of basic international legal acts, agreements, practices and standards in the field of customs, postal, security cooperation and improvement of customs services.

It is proved that customs authorities, acting in close cooperation with designated postal and express operators, should facilitate customs control and clearance of goods while coordinating the implementation of generally accepted standards and procedures to ensure security throughout the supply chain and fulfil important legislative mandates and achieve the set goals.

The principles of cooperation between customs authorities and institutions/organizations, enshrined in the Universal Postal Convention, the Revised Kyoto Convention, the Memorandum of Understanding between the World Customs Organization and the Universal Postal Union, the WCO Recommendation on the dematerialization of supporting documentation, the WCO SAFE Framework of Standards, the practice of using Pre-Loading Advance Cargo Information (PLACI) are analysed, as well as current changes in national legislation regarding customs clearance and control of parcels; the article provides some promising areas for the use of international experience in Ukrainian practice.

The principles of modern state policy in the field of administrative and legal regulation of customs formalities for goods in international postal items and express shipments are defined for the first time; they are intended to improve the relevant customs formalities in Ukraine in order to facilitate the acceleration of customs control and clearance of goods through digitalization of supporting documentation and automation of customs procedures, maximization of electronic information resources role.

Finalizing the issues related to the use of international automated systems of preliminary information on mentioned goods by customs, as well as the introduction of programs aimed at facilitating business in the global cross-border processes of e-commerce development are suggested.

Key words: principles of administrative and legal regulation, modern state policy, customs formalities, international postal items, international express shipments.

